

Lausunto

28.10.2024

HEL 2024-013781

Asia: VN/27014/2024

Hallituksen esitys Valtion tukeman asuntorakentamisen keskuksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kansliapäällikkö antaa ympäristöministeriölle seuraavan lausunnon koskien esitystä Valtion tukeman asuntorakentamisen keskuksen perustamisesta:

Helsingin kaupunki sekä sen omistamat ARA-yhteisöt ovat toimineet läheisessä yhteistyössä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus Aran kanssa valtion tukeman asuntokannan rakentamiseen, ylläpitoon, kehittämiseen ja valvontaan sekä erilaisiin asumista ja rakentamista koskeviin valtiovastuuasioihin liittyvissä asioissa. Erityisen tärkeää näissä kysymyksissä on matalan kynnyksen vuoropuhelu, toimivat yhteistyökäytännöt sekä toiminnan ennakoitavuus ja pitkäjänteisyys, sillä valtion tukeman asuntotuotannon rakentamisprosessit ovat useita vuosia kestäviä ja asuntokantaa koskevat rajoitukset vuosikymmenten mittaisia. Ennakoimattomat viivytykset, epäselvyydet tai muutokset esimerkiksi rakentamishankkeiden rahoitusprosessissa aiheuttavat kustannuksia, jotka koituvat lopulta asukkaiden maksettavaksi.

Helsingin kaupunki pitää arvokkaana tähänastista yhteistyötä Aran kanssa, jossa käytäntöjä on kehitetty ja asuntopolitiikan toimeenpanoon liittyviä käytännön pulmia ratkottu pitkäjänteisesti säännöllisellä vuoropuhelulla. Kaupunki toivoo, että yhteistyö jatkuu aktiivisena ja kehittyy edelleen palvelemaan valtion tukeman asuntokannan rakentamista ja kehittämistä. Aran tehtävien siirto ympäristöministeriöön toteutetaan erittäin nopealla aikataululla, mille ei ole esitetty selkeitä perusteita. Lakiesityksen perustelumuistion mukaan on tunnustettu, että tehtävien siirto saattaa aiheuttaa viivästyksiä Aran tuenmyöntöprosesseissa. Lisäksi tietojärjestelmämuutokset voivat mahdollisesti aiheuttaa keskeytyksiä tai hidastuksia keskuksen toimintaan. Helsingin kaupunki pitää tätä erittäin epätoivottavana. On tärkeää, että muutostilanne hoidetaan niin, että voidaan varmistaa palveluiden keskeytyksetön jatkuminen ja rahoitus- ja tukienmyöntöprosessien ennakoitavuus. Erityisen tärkeää tämä on valtion tukemien rakennushankkeiden kohdalla vaikeassa rakentamisen suhdanteessa. Keskuksen toiminnassa tulee jatkossakin taata tehtävien riittävä resursointi ja

olemassa olevien yhteistyökäytäntöjen ja palvelujen jatkuvuus sekä valtion tukemaan asuntotuotantoon liittyvän erityisosaamisen säilyminen.

Ympäristöministeriöön perustettavan keskuksen tehtäviin sisällytettäisiin myös asunnottomuutta koskevat avustukset. Ympäristöministeriön ohjelma pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseksi on käynnissä vuoden 2026 loppuun saakka. Helsingin kaupunki näkee hyvänä, että asunnottomuuteen liittyviä avustuksia ja ohjelmaa hallinnoidaan samassa paikassa.

On tärkeää, että asumisen ja rakentamisen kehittämiseen panostetaan myös kansallisella tasolla, eikä asuntopolitiikan painoarvo kansallisessa keskustelussa kärsi erillisen viraston lakkauttamisen myötä. Valtion tulee kohdistaa riittävästi määrärahoja kasvavien seutujen asuntorakentamiseen, valtion tukeman kannan kestävään ylläpitoon, asuinalueiden kehittämiseen sekä erityisryhmien asuinolojen parantamiseen, eikä käsillä olevan hallinnollisen muutoksen tulisi vaikuttaa tähän tärkeään tehtävään. Asuminen linkittyy merkittäviin yhteiskunnallisiin kysymyksiin, ja vahvaa kansallista, yli hallituskausien ulottuvaa asuntopolitiikkaa tarvitaan tulevaisuudessakin.

Päätöksen perustelut

Ympäristöministeriö on pyytänyt Helsingin kaupungilta 31.10.2024 mennessä lausuntoa koskien esitystä Valtion tukeman asuntorakentamisen keskuksen perustamisesta.

Esityksen keskeinen sisältö

Talouspoliittinen ministerivaliokunta linjasi valtion tukeman asuntotuotannon kehittämisen työryhmän työn pohjalta 24.6.2024, että Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus Aran tehtävät siirretään ympäristöministeriöön ja Aran tehtävien toteuttaminen erillisenä virastona lakkautetaan 31.12.2024.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan säädettäväksi laki Valtion tukeman asuntorakentamisen keskuksista. Ehdotetussa laissa säädettäisiin Valtion tukeman asuntorakentamisen keskuksen perustamisesta, sen tehtävistä, johtamisesta ja ratkaisuvallasta. Valtion tukeman asuntorakentamisen keskus ottaisi Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen lakisääteiset tehtävät vastattavakseen vuoden 2025 alusta alkaen. Lisäksi ehdotetaan, että lainsäädännössä olevat viittaukset Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukseen muutetaan viittaamaan Valtion tukeman asuntorakentamisen keskuksen.

Hallituksen esitys laiksi Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksista annetun lain kumoamisesta (HE 136/2024 vp) on annettu eduskunnalle.

Lausunto on valmisteltu kaupunginkanslian ja Kaupunkiympäristön toimialan Asuntotuotannon yhteistyönä.

Eskelä Elina
Helsingin kaupunki - kansliapäällikkö